

Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության զարգացման 2020-2024 թթ.-ի ուղղվածության 2020-2022 թթ.-ի գործողությունների ծրագրի 2022 թ.-ի կատարողականի հաշվետվություն

N	Ուղղվածության նպատակ	Ցուցանիշ	Կատարման մարմին	Ժամկետ	Հաշվետվություն
1.1.5	Սկսնակ ձեռնարկատեր ծրագրի իրականացում	Տահառուների քանակ	ԷՆ	Շարունակական	<p>ՀՀ կառավարության 355-Լ Որոշմամբ ներդրվել է տնտեսական արդիականացման միջոցառումը, ինչի արդյունքում 500-ից ավել ՓՄՁ-ներ, այդ թվում՝ սկսնակ, ստացել են սարքավորումների ձեռքբերման համար արտոնյալ վարկ: Ներկայումս կառավարության է ներկայացվել ավելի համապարփակ աջակցության գործիք:</p> <p>2022 թվականին իրականացվել է Կորնակիրայի տնտեսական հետևանքների չեզոքացման 19-րդ միջոցառումը՝ դասընթացներին մասնակցել են 109 դիմումատուներ, վարկավորում ստացել են 32 շահառու:</p> <p>Ներկայումս մշակվել է ՓՄՁ աջակցության նոր, համապարփակ աջակցության ծրագիր՝ 3 բարդորիչով՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - ՓՄՁ ինկուբացիոն ծրագրի ֆինանսավորում - արտոնյալ վարկավորման տրամադրում - ՖԿ-ների հետ ստեղծել հովանոցային երաշխիքի գործիք
1.1.6	ՓՄՁ վարկերի պորտֆելի հիման վրա ակտիվներով ապահովված արժեթղթերի թողարկումների խրախուսում, Ավյուրում դրանց նկատմամբ պահանջարկի հնարավորությունների գնահատում		ԷՆ, ԿՔ	Հունիս 2022	<p>ՓՄՁ ակտիվներով ապահովված արժեթղթերի թողարկում: Ֆինանսական կազմակերպությունների հետ ըննարկումների արդյունքում, ելել ենք այն եզրակացության, որ տվյալ մակրոտնտեսական միջավայրում նման գործիքի ներդրման կարիքը չկա:</p> <p>Սիյուդեի պարտատուների թողարկման համար իրականացվել է ուսումնասիրություն, որով հաստատվել է ծրագրի նկատմամբ հետաքրքրությունը: Արդյունքները քննարկվել են 2 անգամ ՀՀ ակտիվագության խորհրդի գրասենյակում և որոշվել է ստեղծել աշխատանքային խումբ, որը Կառավարությանը կներկայացնի սիյուդեի պարտատուների թողարկման գործընթացի կազմակերպման համար անհրաժեշտ</p>
1.3.1	Կրթական և իրազեկման միջոցառումներ		ԷՆ	Շարունակական	<p>2022 թվականին Էկոնոմիկայի նախարարության կողմից նախաձեռնվել և իրականացվել է նախարարության համալսարանում իրականացվող ծրագրերի հանրային իրազեկման վերաբերյալ միջոցառումների շարքը, որի շրջանակներում օգտագործվել են թե՛ թվային մարքեթինգային գործիքներ, թե՛ ավանդական մարքեթինգային գործիքներ:</p> <p>Էկոնոմիկայի նախարարության և Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպության (OECD) կողմից կազմակերպվել է աշխատանքային հանդիպում, որի շրջանակներում քննարկվել է Արևելյան գործընկերության երկրների ՓՄՁ քաղաքականության 2024 թվականի ինքնզբը: Աշխատանքային այս հանդիպումը պետական մակարդակով առաջին հանդիպումն էր, որի նպատակն էր համայնքել փոքր և միջին ընկերի զարգացմանը նպաստող քաղաքականության մշակման ու իրականացման մասնակիցներին, ինչպես նաև ՏՀԶԿ երկրների քաղաքականությանը մասնակցող և ՀՀ-ում գործունեություն իրականացնող փորձագետներին: 35 մասնակիցներ տարբեր գերատեսչություններից, միջազգային կազմակերպություններից՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2022 թվականին աշխատանքներ են տարվել 2024 թվականի ՓՄՁ քաղաքականության ինդեքսի (SME Policy Index 2024) մշակման ուղղված հարցաթերթի լրացման ուղղությամբ/ քննարկումներ տարբեր գերատեսչությունների հետ/ - Էկոնոմիկայի նախարարության և Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպության (OECD) կողմից կազմակերպվել է աշխատանքով, որի շրջանակներում քննարկվել է Հայաստանում ՓՄՁ-երի թվային փոխակերպման առաջնությունը (Advancing the digital transformation of SMEs in Armenia): Էկոնոմիկայի նախարարության համագործակցությամբ ՏՀԶԿ-ն սկսում է նոր նախագիծ, որի նպատակն է Հայաստանում ՓՄՁ-երի թվայնացման խթանումը: Պետություն-մասնավոր աշխատանքային խմբերի հանդիպումների շարքը միտված է Հայաստանում ՓՄՁ-երի թվային փոխակերպման աջակցության քաղաքականության մշակմանը: Մասնակցել են 52 հոգի, տարբեր գերատեսչություններից, միջազգային կազմակերպություններից և տեղական խորհրդատվական կազմակերպություններից, որոնք մասնագիտացված են տնտեսության թվայնացման գործընթացում: - 2022/2023 Korean Sharing Program (KSP) with Armenia ծրագրի շրջանակներում ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարությունը ՓՄՁ ոլորտի զարգացման նպատակով դեռևս 2022 թվականից սկսել է «Նորարարական բիզնեսներ» սերտիֆիկացման համակարգի ներդրման աշխատանքները: Ծրագիրը միտված է մշակելու մոտեցումներ նորարարական ՓՄՁ-երի առանձնացման, դասակարգման և սերտիֆիկացման համակարգի ներդրման համար: Այն հնարավորություն կտա մի քանի առաջ գնալու և նոր հնարավորություններ բացահայտելու նորարար բիզնեսների համար ներկայաևայի և մրցունակ լինել միջազգային շուկաներում՝ սերտիֆիկացված լինելով հանդերձ: <p>Ծրագրի արդյունքում, համատեղ այցելություններ են կատարվել շուրջ 20 նորարարական լուծումներ առաջարկող կազմակերպություններ, արտադրական գործընթացներում նորարարական համակարգեր կիրառող ՓՄՁ-ներ, հանդիպումներ կիրականացվել են շահագրգիռ կազմակերպությունների հետ, որոնք աջակցում են ՓՄՁ-երին՝ նոր ստարտափերի հիմնման գործում:</p> <p>Արտադրական կարողությունների արդիականացման միջոցառման շրջանակներում 10,000 տնտեսվարողների տեղեկատվական հարցրագություններ են ուղարկվել, 2 հաջողված պատմություններ են</p>
1.3.5	ՓՄՁ գնահատման մեթոդաբանության մշակում (օր. Աջոլիեզ) և ֆինանսական		ԷՆ, ԿՔ	Մարտ 2022	<p>Ֆինանսական կազմակերպությունների և ապահովագրական ընկերությունների հետ 2022 թվականի ընթացքում կազմակերպվել են աշխատանքային հանդիպում-քննարկումներ, որոնք շրջանակներում նախատեսվում է մշակել ՓՄՁ վարկերի ապահովագրության մեթոդաբանություն: Գործընթացը դեռևս իրականացման փուլում է:</p>
1.3.6	Ֆինանսական ոլորտի աշխատակիցների վերապատրաստումներ՝ ՓՄՁ-ների	Կազմակերպված թրեյնինգների/	ԷՆ	Շարունակական	<p>Տնտեսական արդիականացման միջոցառման շրջանակներում ՖԿ-ների հետ մի քանի անգամ տեղի են ունեցել աշխատանքային քննարկումներ, որոնք ընթացքում մանրամասն ներկայացվել է ՓՄՁ վարկավորման և լիզինգի գործիքի կիրառման առանձնահատկությունները:</p>
1.4.2	Անհրաժեշտության դեպքում մշակել ներդրումային ֆոնդերի և թիզնես-իրեշտակների կապումն աջակցող օրենսդրական բարեփոխումների փաթեթ շրջանակում է	Օրենսդրական և ինստիտուցիոնալ բարեփոխումների փաթեթը շրջանակում է	ԷՆ, ԿՔ	Դեկտեմբեր 2022	<p>Էկոնոմիկայի նախարարության կողմից մշակվել է Թժուարման և վարկանիշավորման պետական աջակցության ծրագիրը, որը ներկայումս գտնվում է Կարգաբեռի աշխատակազմի ներկայացնելու փուլում:</p> <p>Ծրագիրը ուղղված է Հայաստանի Հանրապետության կապիտալի շուկային և դեպի տնտեսության իրական հատված ֆինանսավորման հոսքերին նոր լիցք հարդրելուն: Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է պարտատուների թողարկման, տեղաբաշխման և շրջանառության սպասարկման օժանդակություն և միջազգային վարկանիշային գործակալություններից վարկանիշի ստացման և սպասարկման առաջին 12 ամիսների ծախսերի փոխհատուցում:</p> <p>Մշակման փուլում է գտնվում իրեշտակային ներդրումները խրախուսող հարկային խրախուսման միջոցառում:</p>
1.4.3	Կապիտալում մասնակցությամբ զանգվածային ֆինանսավորման (crowdfunding) ենթաօրենսդրական դաշտի ստեղծում, անհրաժեշտության դեպքում օրենսդրական ակտերի մշակում	ենթաօրենսդրական (անհրաժեշտության դեպքում օրենսդրական) փաթեթը շրջանակում է	ԿՔ, ԷՆ	Մարտ 2022	<p>Կառավարության 2022 թվականի փետրվարի 8-ին թիվ 24-Ն որոշմամբ հաստատվել է «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2008 թվականի ապրիլի 8-ի թիվ 113-Ն որոշման մեջ լրացմանը կատարելու մասին» որոշումը, որի նպատակն է սահմանել քրատոֆանդինգի հարթակի օպերատորների նկատմամբ իրենց գործունեության բնույթին համահունչ պահանջներ և միաժամանակ խրախուսել այս հարթակում թողարկողների և ներդրողների մտաքը՝ արագաբերվող քրատոֆանդինգի ծառայությունների մատուցման համար հստակ, արդյունավետ և ներդրողների շահերը պաշտպանող պահանջներ:</p>
1.4.5	Այլընտրանքային ֆինանսավորման		ԷՆ	Շարունակելի	<p>Էկոնոմիկայի նախարարության կողմից կատարվել է ներդրում Ամբեր Կապիտալ մասնավոր ներդրումային ֆոնդում 7 մլն դոլարի չափով:</p>
1.4.7	Վեներուային հիմնադրումների և թիզնես-իրեշտակների հետ շարունակական կապի պահպանում իրենց աշխատանքը ակտիվացնելու նպատակով այդ թվում՝	Վեներուային հիմնադրումների պորտֆել	ՔՏԱՆ, ԷՆ	Շարունակական	<p>ԷՆ-ուղեկիցների շրջանակներում մշակվել և ԵՄ հետ բանակցություններ են վարվում այլընտրանքային ներդրումների հասանելիության բարձրացման ծրագրի շրջանակներում, որով նախատեսվում է կենտրոնաշխարհային հիմնադրումների մասնակցությամբ կամ որակավ կառավարիչներ ունեցող ֆոնդերի կողմից իրականացված ներդրումների մատով երաշխիքների տրամադրում՝ համաժամանակցային՝ 50/50 սկզբունքով, 1 միավոր մասնավոր կապիտալի ներդրման դեպքում համաթիք պետական կապիտալի ներդրում (50/50 matching):</p>
1.5.2	Մասնակցություն սնանկության կառավարիչների մոտիվացիոն ալիպիսի մեխանիզմների մշակմանը և ներդրմանը, որոնք շահագրգիռ են ՓՄՁ սնանկության վարույթը ավարտել	Արտադրատական գործընթացների կշիռը ընդհանուրի մեջ	ԷՆ	Դեկտեմբեր 2022	<p>Կառավարության 2022 թվականի թիվ 1133-Լ որոշմամբ հաստատված Հայաստանի Հանրապետության դատական և իրավական բարեփոխումների 2022-2026 թվականների ուղղվածության Նպատակ 8-ի՝ սնանկության ուղեկիցառ Օրենսդրության մշակման արդյունք է սահմանվել 1.1 «Մասնակցության բոլոր ընթացակարգային և նյութական ապակետները կարգավորվել են մեկ միասնական իրավական ակտով, որով լուծվել են սնանկության ոլորտի իրավակիրառ արտակրիկայում բացասալից են ինդիկեթների ամրագրված 70 տոկոսը» 1.4 «Ֆինանսական առողջացումների դեպքերի թիվը ավելացել է շուրջ 10 տոկոսով», և 1.5 «Գործում են սնանկության ամուլված 3 հատուկ ընթացակարգեր՝ առանձին սուբյեկտների և անորստիմասային սնանկության համար» կետերը</p>

2.1.2	Տեխնոլոգիական խորհրդակցության և արտիստի (այդ թվում մրցազային փորձագետների միջոցով) ծրագրի մշակում և ներդրում	Շահառուների քանակ	էՆ		Էլեկտրոնիկայի նախարարության կողմից մշակվում է Կառավարության 2020 թվականի 355-Լ որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին նախագիծը, որի շրջանակներում նախատեսվում է կազմակերպությունների արտադրողականության աճի և/կամ կլինայական դինամիայության բարձրացման նպատակով ներգրավված փորձագետների կամ խորհրդակցական կազմակերպությունների վճարի սուբսիդավորում: Նախագիծը ներկայումս գտնվում է Կառավարության հետ ընթացական փուլում:
2.2.1	Ներդրել Բիզնես Աջակցության ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունների և Բիզնես Առցիցիների հետ համագործակցության պատճիորմ,	Փոփոխակետ պատճիորմ	էՆ	Մարտ 2022	2022 թվականին Էլեկտրոնիկայի նախարարի հրամանով հաստատվել է Պետություն-մասնավոր երկխոսության նախաձեռնման, երկխոսության հարթակների ձևավորման ծրագիրը, որի շրջանակներում նախատեսվում է Գործարար միությունների և բիզնես առցիցիանների պետություն-մասնավոր երկխոսության հարթակներում ակտիվ ներգրավման, այդ թվում պարբերաբար հանդիպումների և ընթացումների կազմակերպում՝ գործարար համայնքի խնդիրները վերհանելու և արձանագրելու համար:
2.3.2	Աշխատող կարողությունների գնահատում և բացերի վերհանում, վերապատրաստման կարիքների գնահատում	SDG lab, էՆ, GIZ		2022	GIZ-ի հետ համատեղ պլոտիային խմբիցների արտադրողների և տեքստիլ ոլորտի կազմակերպությունների հետ կազմակերպվել են հանդիպումներ, որոնց շրջանակներում DACUM տեխնիկայով վեր են հանվել մասնավոր հատվածի համար անհրաժեշտ աշխատողի մասնագիտական կարողությունները: Արե՛նի խոշորացված համայնքում ներդրվել է նշված գնահատման հիման վրա մշակված դուստր կրթական ծրագիրը: Ներկայումս գտնվում ենք արդյունքների գնահատման փուլում:
2.3.3	Կրթական/վերապատրաստման ծրագրերի կազմում համաձայն կարիքների	SDG lab, ԿԳՄՄՆ, էՆ		2022	Մշակվել է Մասնագիտական կարողությունների զարգացման միջոցառումը, որի շրջանակներում է նախատեսվում է փոխհատուցել << Եկամտային հարկ վճարող քաղաքացիների կողմից որոշման չափորոշիչներին համապատասխան դասընթացների մասնակցության վճարի 70%-ը:
2.3.4	ՄԿՈՒ կրթական ծրագրերի մշակման գործընթացում մասնավոր հատվածի հետ ընտանուկների կազմակերպում	SDG lab, ԿԳՄՄՆ, էՆ		2022	2022 թվականին պարբերաբար իրականացվել են նմանատիպ ընթացումներ, ՄԿՈՒ ԶԱՍ-ի խորհրդի նիստերի ընթացքում, որոնց մասնակցել է նաև էՆ նախարարի տեղակալը: Քննարկումները իրականացվել են նաև մշակող արդյունաբերության տարբեր ենթադոմենների հետ: Քննարկման արդյունքները ներառվել են որոշումային ռազմավարությունների մեջ:
2.3.5	Հասանելի, ոչ ֆորմալ կրթության վերաբերյալ իրազեկվածության	էՆ		Շարունակական	Միջազգային և տեղական կազմակերպությունների կողմից կազմակերպվող դասընթացները շարունակական ներկայացվում են վարչության համակարգմամբ իրականացվող ծրագրերի մասնակիցներին և այլ ՓՄՁ տարբերակների՝ ըստ անհրաժեշտության և համապատասխանության:
2.3.7	Առցից հայալեզու ուսուցողական գործիքների մշակում և տարածում	Ուսուցողական նյութերի քանակ	էՆ	Շարունակական	Էլեկտրոնիկայի նախարարության կողմից մշակվել, շրջանակվել և կառավարություն է ներկայացվել «Մասնագիտական կարողությունների զարգացման» միջոցառումը (2020 թվականի 355-Լ որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու նախագիծ 3-րդ հավելված): Ներկայումս քանակություններ են վարվում EdTech հայալեզու ուսուցողական համակարգի ստեղծման ուղղված:
2.3.10	Ներդրել ՓՄՁ աշխատակիցների մասնագիտական կարողությունների վերապատրաստումների համաֆինանսավորման ծրագիր	Շահառուների քանակ	էՆ	Մարտ 2022	Մշակվել, շրջանակվել և կառավարություն է ներկայացվել Մասնագիտական կարողությունների զարգացման միջոցառումը, որի շրջանակներում է նախատեսվում է փոխհատուցել << Եկամտային հարկ վճարող քաղաքացիների կողմից որոշման չափորոշիչներին համապատասխան դասընթացների մասնակցության վճարի 70%-ը (2020 թվականի 355-Լ որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու նախագիծ 3-րդ հավելված): Նախագիծը գտնվում է համաձայնեցման փուլում:
2.3.11	Մենթորշիփներ, փորձի փոխանակման թրեյնինգներ << Ըրոր մարզերում	Թրեյնինգների ու մենթորշիփների թիվ	էՆ	Դեկտեմբեր 2022	2022 թվականին ՄԱԶՏ և Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության հետ համատեղ ծրագիր է իրականացվել Աքսելերատոր N5 ծրագրի, որի նպատակն է կանանց տնտեսական ներուժի ակտիվացումն ու ամբողջական ներդրում տնտեսության մեջ: • Բարդորդիչ 1. Աշխատողի ավելի բարձր արտադրողականության ապահովման նպատակով կանանց ձեռներեցությանը և զբաղմունությանը ուղղված աջակցություն (Էկոհամակարգի մակարդակում գործող աջակցության մեխանիզմ) է հիմնվել «Աքսելերատոր 5. Կանանց տնտեսական զրոացման ազգային հարթակ»: • Բարդորդիչ 2. Փորձառարության հիման վրա կանայք օգտվում են զբաղմունության և ձեռներեցության աջակցության բարդ մեխանիզմից, այդ թվում՝ ձեռք բերելով գործարարության և թվային հարթակներից օգտվելու հմտություններ և ստանալով ֆինանսական աջակցություն, ինչի շնորհիվ հասանելիություն կստանան/կկարողանան հարմարվել COVID-19-ի համատեքստում փոփոխվող շուկաներին: Ծրագրի pre-accelerator-ին միացել են 221 մասնակիցներ-սկսնակ ձեռներեցներ, իսկ accelerator-ին 54 մասնակիցներ:
2.4.2	ՓՄՁ-ների ՏՏ և թվային վերափոխման ծրագրերի տեխնիկական աջակցություն (համաֆինանսավորում) պետական աջակցության կառույցների միջոցով	Թվային լուծումների անցած ՓՄՁ-ների թիվ	ԲՏԱՆ և էՆ	Շարունակական	2022 թվականի ընթացքում մշակվել է ՓՄՁ թվայնացման հայեցակարգը, որի հիման վրա մշակվել, շրջանակվել և կառավարություն է ներկայացվել տնտեսական արդիականացման միջոցառումը ընդարձակելու նախագիծը, որի շրջանակներում առաջարկվել է սուբսիդավորել թվային հարթակների ձեռքբերմանը ուղղված վարկեր (2020 թվականի 355-Լ որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու նախագիծ): Նախագիծը գտնվում է փոխկարգապետի հետ համաձայնեցման փուլում: EU4Digital ծրագրի շրջանակներում կատարվել են աշխատանքներ 2022թ-ին Բարձր տեխնոլոգիաների արդյունաբերության նախարարության կողմից: 2023 թվականին նույն ծրագրի շրջանակներում առցանց ձևաչափով հանդիպում է կազմակերպվել ՓՄՁ-երի համար՝ էլեկտրոնային անտորի հարթակներից (amazon, ebay, alibaba) օգտվելու տեխնիկական օժանդակության նպատակով:
2.5.1	Կրթական համակարգի բոլոր օղակներում ձեռնարկատիրության էլեմենտների/առարկաների ուսուցման ծրագրերի մշակում	Ծրագրերի քանակ	ԿԳՄՄՆ, ԿԲ, էՆ	Դեկտեմբեր 2022	Հանրակրթության պետական չափորոշված միջնակարգ կրթության շրջանակարտի ակնկալվող կարողունակությունները և հանրակրթական հիմնական ծրագրերի ուսումնառության ակնկալվող վերջնարդյունքներով ամրագրված են այնպիսի գիտելիքներ, հմտություններ, ինչպիսիք են՝ ճանաչել, նկարագրել ձեռնարկատիրական գործունեության տեսակներ, թվարկի բիզնես և աշխատանքային էթիկայի հիմնական նորմերը, բացառիկ դրանց պահպանման անհրաժեշտությունը հաջողված ձեռնարկատիրական գործունեության ծավալելու համար: Վերջնարդյունքները ապահովելու նպատակով մշակվել են առարկայական չափորոշիչներ և ծրագրեր, որոնցում ինտեգրված քաղաքիչներ են ֆինանսական և ձեռնարկատիրական կրթությունը: Ստրկանների ծրագրերը կազմվում են ըստ իրականացվող հանրակրթական հիմնական ծրագրերի ուղղվածության՝ պահպանելով Չափորոշիչ պահանջները: Առարկայի ծրագրերի հիման վրա սահմանված կարգով մշակվում են թեմատիկ և անհատական ուսուցման պլաններ, ստեղծվում են դասազբոցեր, ուսացի ձեռնարկներ և այլ ուսումնական նյութեր: Կարևորելով երիտասարդների մտտ ձեռնարկատիրական մտածողության, ձեռներեցության կարողությունների զարգացումը, ստեղծագործական և նորարարական հմտությունների խթանումը՝ վերանայվող և նոր մշակվող չափորոշիչներում, ինչպես նաև ՄԿՈՒ բոլոր հաստատությունների ուսումնական պլաններում 2017-2018 թվականներից սկսված ներառվել և ուսուցանվում է «Ձեռներեցություն» մոդուլը: ՄԿՈՒ պետական կրթական չափորոշիչներում ընդգրկված «Ձեռներեցություն» մոդուլի համար մշակվել է երեք ձեռնարկ՝ ուսումնական և մանկավարժների ու սովորողների համար: «Ձեռներեցություն» մոդուլը դասավանդող 25 մանկավարժներ անցել են դասընթացավարների վերապատրաստում, որոնցից 1-ին փուլում 11 դասընթացավար ստացել են դասընթացավարների վերապատրաստում իրականացնելու հավաստագիր: 2019-2022 թվականներին վերապատրաստում են կազմակերպվել «Ձեռներեցություն» մոդուլի շուրջ 290 դասընթացավարների համար, ներառյալ՝ «Ձեռներեցություն» մոդուլի անցանց ուսուցման գործիքակազմով իրականացման համար: 2020թ. Գերմանիայի միջազգային համագործակցության ընկերության (ԳՄՀ/ՀՀ) հետ համագործակցության շրջանակում ստեղծված http://elearning.am/login/index.php?lang=hy էլեկտրոնային հարթակում կազմակերպվել են «Ձեռներեցություն» մոդուլի վերաբերյալ առցանց դասընթացներ: Ներկայումս << Ըրոր նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատություններում դասավանդում իրականացվում է մշակված մոդուլի ու ձեռնարկների կիրառմամբ վերապատրաստված մանկավարժների կողմից:
2.5.2	ԲՈՒՀ-երի ոչ տնտեսագիտական/կառավարման ֆակուլտետներում՝ Բիզնեսի հիմունքների՝ լրացուցիչ ընտրովի դասընթացի ներդրում	Մշակված և ներդրված դասընթացներ	ԿԳՄՄՆ, էՆ	Դեկտեմբեր 2022	Կեռի իրականացման համար պատասխանատու է ԿԳՄՄՆ-ն, Էլեկտրոնիկայի նախարարության կողմից աշխատանքներ չեն իրականացվել:

2.5.3	Դպրոցական և ուսանողական ճամբարների անցկացում	Ճամբար	ԿԳՄՄՆ, ԷՆ	Շարունակական	<< Կառավարության 08.07.2021թ N 1126-Ն որոշման հիման վրա 2 հերթափոխով (յուրաքանչյուր հերթափոխի տևողությունը 20 օր) գոհված, հաշմանդամ դարձած զինծառայողների և աշխարհագրայինների, ծնողազուրկ և սակավ ապահովված բազմազգական ընտանիքների 7-13 տարեկան թվով 3200 երեխաների համար կազմակերպվել և իրականացվել է ամառային հանգիստ: 11-րդ դասարաններում սովորող դպրոցականների մոտ «Նախնական գիտելիքական պատրաստություն» առարկայից ստացած գիտելիքների հաստատման և դրանց համապատասխան կարողությունների և հմտությունների զարգացման նպատակով 2021 թվականին թվով 95 դպրոցականների համար կազմակերպվել է ուսումնարարական ճամբար:
2.5.5	Համագործակցություն ԲՈՒՀ-երի բիզնես-ինկուբատորների հետ՝ տեխնիկական և ֆինանսական օժանդակության հնարավորությունները դուրս բերելու նպատակով		ԿԳՄՄՆ, ԲՏԱՆ և ԷՆ	Շարունակական	Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարանի հետ համագործակցության շրջանակներում առաջիկայում նախատեսվում է ՀԱԴԿ Կապանի մասնաճյուղում 4 տեխնոլոգիական լաբորատորիայի բացում՝ դրանք կազմակերպության հովանավորությամբ: Ներկայումս մշակվել է ՓՄՁ աջակցության նոր, համապարփակ աջակցության ծրագիր՝ 3 բաղադրիչով. - ՓՄՁ ինկուբացիոն ծրագրի ֆինանսավորում - արտոնյալ վարկավորման տրամադրում - ՖԿ-ների հետ ստեղծել հովանոցային երաշխիքի գործիք
2.5.7	Թիրախային կրթական ծրագրերի իրականացում կանանց, երիտասարդների և հայրենադարձների համար	Ծրագրերի բանակ	ԷՆ	Շարունակական	2022 թվականին ՄԱԶԾ և Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության հետ համատեղ ծրագիր է իրականացվել Արևելաբատր N5 ծրագիր, որի նպատակն է, որ կանայք կրտսեան ավելի դիմակայուն և հույս ավելի շատ կրնեն սեփական ուժերի վրա՝ Էկոհամակարգի մակարդակում նորարար աջակցության մեխանիզմների շտրիվ, որոնք կօգնեն հաղթահարել գործունակության և ձեռներեցության բարդ մարտահրավերները: • Բարդորիչ 1. Աշխատուժի ավելի բարձր արտադրողականության ապահովման նպատակով կանանց ձեռներեցությանը և զբաղմունքային ուղղված աջակցությանը (Էկոհամակարգի մակարդակում գործող աջակցության մեխանիզմ) է հիմնվել «Աջակցություն 5. Կանանց տնտեսական զրոգացման ազգային հարթակ»: • Բարդորիչ 2. Փորձարարության հիման վրա կանայք օգտվում են զբաղմունքային և ձեռներեցության աջակցության բարդ մեխանիզմից, այդ թվում՝ ձեռք բերելով գործարարության և թվային հարթակներից օգտվելու հմտություններ և ստանալով ֆինանսական աջակցություն, ինչի շտրիվը հասանելիություն կտանան/կարողանան հարմարվել COVID-19-ի համատեքստում փոփոխվող շուկաներին: Ծրագրի pre-accelerator-ին միացել են 221 մասնակիցներ-սկսնակ ձեռներեցներ, իսկ accelerator-ին 54 մասնակիցներ:
2.6.2	Հարդրակցման հասանելի հարթակներով ներկայացվել ԱՁ հաջողակ պատմություններ, դրա հիմքում ընկած գաղափարախոսությամբ	Պատրաստված և հետոս-տա-տե-ս ու-թյամբ թողարկված տեսակրթություն	ԱԱՀԱ, ԷՆ	Շարունակական	Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն Արցախի Հանրապետության կառավարության հետ՝ «Սոցիալական ձեռներեցների դպրոց»-ի և Գավառի պետական համալսարանի «Յունուս կենտրոն»-ի միջոցով 2021 թվականի օգոստոսի 28-ից Արցախի Հանրապետությունում անցկացվել է Սոցիալական ձեռներեցությունների շաբաթ: Ծրագրի շրջանակում «Սոցիալական ձեռներեցություն» որպես Արցախի համայնքային զարգացման նոր բիզնես մոդել» խորագրով դասընթացներ են իրականացվել ինչպես մասնակիցների անմիջական ներկայությամբ, այնպես էլ՝ առցանց ձևաչափով: Դասընթացների արդյունքում մասնակիցները ձեռք են բերել նոր հմտություններ, իսկ սոցիալական ձեռներեցությունները կազմակերպողները ֆինանսավորում: Համաձայն ՀՀ կառավարության 2020 թվականի օգոստոսի 27-ի N 1443-Լ որոշման Հավելված N 2-ի Ռազմավարության գործողությունների պլանի 2.6.2 կետի՝ գործընթացը լուսաբանվել է և՛ նախարարության պաշտոնական կայքէջով, և՛ ԱԼՄ-ներով:
2.6.3	Իրականացվել ԱՁ ձեռնարկատիրական հմտությունների զարգացման ծրագիր	Ծրագրերի բանակ	ԷՆ	Շարունակական	Էկոնոմիկայի նախարարության և Impact Hub Yerevan-ի միջև շարունակական աշխատանքներ են տարվում Սոցիալական ձեռներեցությունների հայեցակարգի մշակման ուղղությամբ, որից հետո հնարավոր կլինի իրականացվել ԱՁ ձեռնարկատիրական հմտությունների զարգացման ծրագիր:
3.1.1	Իրականացվել ՓՄՁ-ների իրագրության մակարդակի բարձրացման միջոցառումներ ԵՍԱՄ, GSP+, REX համակարգերի, ինչպես նաև մաքային ընթացակարգերի լավագույն կիրառման վերաբերյալ	Համակարգերից օգտվող արտահանող ՓՄՁ-ների թիվ	ԷՆ	Շարունակական	2022 թվականի հունվարի 1-ից Եվրոմիության կողմից ՀՀ-ին տրամադրված GSP+ նորացված արտոնյալ առևտրային ռեժիմը դարձրել է գործելու, հետևապես չի գործել նաև այդ նպատակով հիմնված REX ապրանքների ծագման ինքնահավաստման էլեկտրոնային համակարգը: Ի յուրմ ՀՀ-ն շարունակում է օգտվել ԱՄՆԻԿայի, Կանադայի, Շվեյցարիայի, Նորվեգիայի, Լուքսեմբուրգի, Եվրոմիության կողմից տրամադրված GSP+ համակարգերից: Հաշվետու տարվա ընթացքում իրականացվել են բազմաթիվ քննարկումներ արտահանողների հետ, որի ընթացքում գործարարները իրազեկվել են տվյալ փոփոխությունների մասին: Այնուամենայնիվ ՀՀ-ի արտադրողներ իրենց ապրանքների արտահանման մասով շարունակվում են օգտվել ԱՄՆԻԿայի, Կանադայի, Շվեյցարիայի, Նորվեգիայի, Լուքսեմբուրգի, Եվրոմիության կողմից տրամադրվող GSP+ արտոնյալ առևտրային համակարգերից: Եվրոմիության կողմից 2023 թվականին Էկոնոմիկայի նախարարությունում ԱԱՀ առևտրի դեպարտամենտի հետ քննարկել են տնտեսության ոլորտում հայ-անդերկան համագործակցության անույնից հարցերի լայն շրջանակ, այդ թվում՝ ընդհանրացված նախապատվությունների համակարգի (GSP) միջոցով ԱԱՀ ապրանքների արտահանումը:
3.1.4	Արտահանման առավել մեծ ներուժ ունեցող ոլորտների ՓՄՁ-ի հետ իրականացվել իրագրական թիրախային և ավելի մասրակրկիտ աշխատանքներ	Կազմակերպված քննարկումների թիվ/քննարկումների ներգրավված ՓՄՁ-ների թիվ	ԷՆ	Շարունակական	«Տեքստիլ Այլան Հայաստան-Իտալիա» գործարար համաժողով 2022 թվականի սեպտեմբերի 22-24-ը «Տեքստիլ Այլան Հայաստան-Իտալիա» գործարար համաժողովը իրականացվել է ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարության նախաձեռնությամբ և ֆինանսավորմամբ: Համաժողովի մասնակցել են տեքստիլ արդյունաբերության ոլորտի 7 կազմակերպություններ: Համաժողովի ընթացքում. - տեղի են ունեցել B2B հանդիպումներ ոլորտի ներկայացուցիչների հետ, որոնց ընթացքում քննարկվել են սեփական բիզնեսը ընդլայնելու հնարավորությունները, հույս Հայաստան ներկրելու հնարավոր տարբերակները և գործարարներին հետաքրքրող այլ հարցեր, - տեղի են ունեցել գործնական քննարկումներ իտալացի և Իտալիայում բնակվող ազգությամբ հայ թեթև արդյունաբերության ոլորտի ներկայացուցիչ գործարարների հետ, - տեղի են ունեցել հանդիպումներ մտավոր սեփականության հարցերով զբաղվող թիմի հետ՝ բրենդի գրանցումը և միջազգային հարթակներում բրենդի անվաճառ ներկայությունը ապահովելու նպատակով:
3.1.6	Իրականացվել թիրախային շուկաներում ընտրված ապրանքների/ծառայությունների պահանջարկի վերլուծություններ և ապահովել դրանցում տեղ գտած բիզնես հնարավորությունների ներկայացումը ՓՄՁ հասնակին	Վերլուծությունների արկայություն	ԷՆ	Մարտ 2022	Տեքստիլ արդյունաբերության ոլորտի ուղղված աշխատանքները ներկայացվել են ոլորտում գործունեություն իրականացնող տնտեսավարողներին:
3.2.1	Ելթանել cosme և ԵՍԱՄ առևտրային համակարգերի կիրառությունը ՓՄՁ-ները շրջանում իրագրելիության ունեցող և նախապես	Իրագրելի գործողություններ	ԷՆ	Շարունակական	Չի կատարվել՝ ԵՄ կողմից COSME ծրագրի դարձրածնան արդյունքում: Ներկայումս տարվում են բանակցություններ, նոր՝ Single Market Program ծրագրի անդամակցելու ուղղությամբ:
3.2.2	Միջազգային առևտրային հարթակներում ՓՄՁ-ների ներկայացվածության տեխնիկական աջակցություն		ԷՆ	Շարունակական	2022 թվականին առցանց ձևաչափով կազմակերպվել է Wildberries առևտրային հարթակում ապրանքների ներկայացվածության վերաբերյալ դասընթաց: Միաժամանակ, Էկոնոմիկայի նախարարության նախաձեռնությամբ համագործակցություն ծրագիր է սկսվել Amazon առևտրային հարթակի հետ: Նախատեսվում է պիլոտային ծրագիր իրականացնել տեքստիլի, կոշիկի և կաշվի արտադրությամբ զբաղվող կազմակերպությունների ներգրավման նպատակով: Amazon և Walmart առևտրային հարթակներում ՓՄՁ-երի ներկայացվածության վերաբերյալ, ինչպես նաև կկատարվի ծախսերի մասնակի փոխհատուցում: Ծրագիրը նախատեսվում է իրականացնել Գարուռ կազմակերպության հետ համատեղ:
3.3.2	Բացահայտել արտադրանքի համար պոտենցիալ շուկաներ մտադի հետ կապված ավելա խոջընդոտները և աջակցել հավատարգների ստացմանը:		ԷՆ	Շարունակական	2022 թվականից մեկնարկվել է ՀՀ արտահանման պոտենցիալի գնահատման միջոցառումը: Գնահատման առաջին փուլը ավարտվել է 2023 թվականի ապրիլին, ինչի կապակցությամբ ԷՆ-ում կազմակերպվել է մասնավոր և փորձագիտական համայնքի հետ քննարկում: Նախատեսվում է մինչև 2023 թվականի հունիս ամիսը ավարտել ամբողջական աշխատանքը, ինչի հիման վրա կմշակվեն համապատասխան աջակցության գործիքները:

3.5.2	Ապահովել միջազգային առցանց վճարային համակարգերի հասանելիությունը (օր.՝ PayPal)	ԿԲ, ԷՆ, ՔՏԱՆ, ԱԳՆ	Հունիս 2022	<p>PayPal կողմից մեր տարածաշրջանում գործունեության ծավալման մասով հետաքրքրվածությունը բացակայում է:</p> <p>2021 թվականի ապրիլ ամսվա ընթացքում ՀՀ կենտրոնական բանկը ևս մեկ անգամ դիմել է տարածաշրջանում PayPal-ի ներկայացուցչությանը՝ վերահաստատելով ՀՀ պատրաստակամությունը ներգրավելու վերջինիս ՀՀ շուկայում: PayPal-ի ներկայացուցիչները խնդրել են որոշակի ժամանակ՝ ևս մեկ անգամ քննարկելու ՀՀ շուկա մտադիր հետ կապված նպատակահարմարության հարցը: Ներկայումս հարցը ներառված է Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների հետ ռազմավարական երկխոսության մեջ:</p> <p>Ներկայումս ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից աշխատանքներ են տարվում այլ միջազգային վճարային համակարգերի ներգրավման ուղղությամբ: Այդ աշխատանքների արդյունքում 2022 թվականի հունվարի 18-ից ՀՀ-ում հասանելի են Apple Pay ծառայությունները:</p>
3.5.6	Տեխնիկական աջակցություն միջազգային անտրի հարթակներում ներկայացվելու համար	ԷՆ	Շարունակական	<p>2022 թվականին առցանց ձևաչափով կազմակերպվել է Wildberries անտրային հարթակում ապրանքների ներկայացվածության վերաբերյալ դասընթաց: Միաժամանակ, Էլեոնովիկայի նախարարության նախաձեռնությամբ համագործակցություն ծրագիր է սկսվել Amazon անտրային հարթակի հետ: Նախատեսվում է պիլոտային ծրագիր իրականացնել տեքստիլի, կոշիկի և կաշվի արտադրությամբ զբաղվող կազմակերպությունների ներգրավվածությամբ, որի շրջանակներում կիրականացվի խորհրդատվություն՝ Amazon և Walmart անտրային հարթակներում ՓՄՁ-երի ներկայացվածության վերաբերյալ, ինչպես նաև կկատարվի ծախսերի մասնակի փոխհատուցում: Ծրագիրը նախատեսվում է իրականացնել Գրադա կազմակերպության հետ համատեղ:</p>
4.1.2	Խորհրդի իրավասության վերաբառված հարցերի շուրջ կրթ սեղան-քննարկումների, հարցումների և հանրային քննարկումների կառուցվածքով	ԷՆ	Շարունակական	<p>2022 թվականին կազմակերպվել է 6 ՓՄՁ ենթախորհրդի նիստ:</p>
4.2.2	Իրականացնել պետական աջակցության կառուցի հանրության հետ հարողորակցման/իրագրելի միջոցով	Շաճկույթ	ԷՆ	<p>Չի կատարվել, քանի որ ՓՄՁ աջակցության ծրագրեր իրականացնող կազմակերպության կառուցվածքում փոփոխություններ են կատարվել: Միաժամանակ, Կառավարության 2021 թվականի 1902-Լ որոշման Հավելված 2-ով հաստատված Էլեոնովիկայի նախարարության 4.1 կետով նախատեսվում է ՀՀ բոլոր մարզերում ունենալ ձեռներեցության և նորարարության աջակցության կենտրոն, որտեղ կլինեն թիզեն խորհրդակցական ծառայություններ, կլինեն տեխնոլոգիաների տրանսֆերի գրասենյակներ, կանցկացվեն թիզեն ինկուբացիոն ծրագրեր վերապատրաստումներ, կլինեն նորաստեղծ կամ փոքր ընկերությունների համար հարմարավետ գրասենյակային վարձակալման պայմաններ:</p> <p>Սույն միջոցառման իրականացման նպատակով մշակվել, շրջանառվել և կատարվող է ներկայացվել նոր կառուցի ստեղծման համապատասխան նախագիծը և հիմնավորումները: Հայեցակարգային մոտեցումների մասին մի քանի քննարկում է կատարվել փոխվարչապետ Հ. Մաթևոսյանի և Տ. Խաչատրյանի գլխավորությամբ: Մտաշիկա քննարկումը նախատեսվում է անել Վարչապետի գլխավորությամբ:</p>
4.2.5	ՓՄՁ աջակցություն իրականացնող մասնավոր նախաձեռնությունների ընտրվածություն և պետական աջակցության իրականացում տեղեկատվության տարածման, վերլուծական նյութերի տրամադրման և համագործակցության	Մասնավորների բարոնեգազրում	ԷՆ	<p>2022 թվականին Էլեոնովիկայի նախարարության կողմից նախաձեռնվել և իրականացվել է նախարարության համակարգմամբ իրականացվող ծրագրերի հանրային իրագրելի միջոցառումների շարքը, որի շրջանակներում օգտագործվել են թե՛ թվային մարքեթինգային գործիքներ, թե՛ ավանդական մարքեթինգային գործիքներ:</p>
4.2.7	Իրականացնել ՓՄՁ աջակցության ծրագրեր իրականացնող մարզային կառույցների կարողությունների գնահատում և դրա հիման վրա կազմակերպել անհրաժեշտ դասընթացներ	Գնահատման արդյունքներ Դասընթացների բաժնակ	ԷՆ	<p>Չի կատարվել, քանի որ ՓՄՁ աջակցության ծրագրեր իրականացնող կազմակերպության կառուցվածքում փոփոխություններ են կատարվել: Միաժամանակ, Կառավարության 2021 թվականի 1902-Լ որոշման Հավելված 2-ով հաստատված Էլեոնովիկայի նախարարության 4.1 կետով նախատեսվում է ՀՀ բոլոր մարզերում ունենալ ձեռներեցության և նորարարության աջակցության կենտրոն, որտեղ կլինեն թիզեն խորհրդակցական ծառայություններ, կլինեն տեխնոլոգիաների տրանսֆերի գրասենյակներ, կանցկացվեն թիզեն ինկուբացիոն ծրագրեր վերապատրաստումներ, կլինեն նորաստեղծ կամ փոքր ընկերությունների համար հարմարավետ գրասենյակային վարձակալման պայմաններ:</p> <p>Սույն միջոցառման իրականացման նպատակով մշակվել, շրջանառվել և կատարվող է ներկայացվել նոր կառուցի ստեղծման համապատասխան նախագիծը և հիմնավորումները: Հայեցակարգային մոտեցումների մասին մի քանի քննարկում է կատարվել փոխվարչապետ Հ. Մաթևոսյանի և Տ. Խաչատրյանի գլխավորությամբ: Մտաշիկա քննարկումը նախատեսվում է անել Վարչապետի գլխավորությամբ:</p>
4.3.2	Հարկային գաղտնիք չպարտավորող տեղեկատվության փոխանակման մեթոդի կառուցվածքի ու բովանդակության քննարկում և համաձայնություն ՊԵԿ և ԷՆ միջև: Համաձայնեցված տարբերակով տեղեկատվության փոխանակման կառուցվածքով	ԷՆ, ՊԵԿ	Հունվար 2022	<p>Էլեոնովիկայի նախարարության կողմից 2022 թվականի ընթացքում կազմակերպվել մի քանի քննարկում ՊԵԿ գործընկերների հետ: Քննարկումների արդյունքում ՊԵԿ-ը ԷՆ-ը տրամադրում անհրաժեշտ Business Intelligence հաշվետվություն: Այն պարունակում է անհրաժեշտ տեղեկատվության հիմնական հատվածը, իսկ առանձին դեպքերում կատարվում են համապատասխան հարցումներ ՊԵԿ-ին և անհրաժեշտ տեղեկատվությունը տրվում է ԷՆ-ին:</p> <p>Նաև հրապարակվել է Էլեոնովիկայի նախարարության Ձեռներեցության վարչության կողմից իրականացվող ծրագրերի վերաբերյալ հաշվետվություն, որտեղ առկա է ընդհանրական վերլուծական տեղեկատվություն աջակցության ծրագրերի շահառուների վերաբերյալ, ընդ որում այդ տեղեկատվությունը հարկային գաղտնիք չի պարունակում: Միաժամանակ, նախատեսվում է որոշակի պարբերակառությամբ վերլուծական տեղեկատվություն հրապարակել Էլեոնովիկայի նախարարության պաշտոնական կայքում:</p>
4.3.4	Բարելավել ՓՄՁ-ի թիզեն որոշումներին անջվող դեմագրաֆիական և տնտեսական ցուցանիշների վիճակագրական տվյալների մատչելիությունը և որակը	ՎԿ	Մարտ 2022	<p>ՎԿ-ն, առաջնորդվելով ՓՄՁ ոլորտի միջազգային վիճակագրական պրակտիկայում կիրառվող, այն է՝ եվրոստատի ու ՏՀԶԿ-ի կողմից ընդունված չափորոշիչներով, ՓՄՁ տնտեսական ու դեմագրաֆիական ցուցանիշները՝ համապատասխան մեթոդաբանական պարզաբանումներով՝ ներառյալ դրանց միջազգային մեթոդաբանությանը հորմաները, տարեկան պարբերակառությամբ հրապարակում է ՎԿ-ի պաշտոնական կայքում՝ այդպիսով ապահովելով խնդր ատարյալ տեղեկատվության հասանելիությունն ու մատչելիությունը՝ տարբերակային սպառողների համար: Մասնավորապես, այդ ցուցանիշներին են վերաբերում ՓՄՁ ներքին քանակը, շրջանառությունը, վարձու աշխատողների թվաքանակը, միջին աշխատավարձը, ավելացված արժեքը, թիզեն-դեմագրաֆիական ցուցանիշները (որոնցից են լոնաձված/մահացած և այլն)՝ ըստ ՓՄՁ ստրիկտների չափերի, Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի (ՏԳՏԳ խմբ.2-ի) բաժինների և ՀՀ մարզային/երկես քաղաքի բաշխվածության (տե՛ս օրինակ 2021թ.-ի Տեղեկագրի համապատասխան բաժինները):</p> <p>ՓՄՁ տնտեսական ցուցանիշների բարելավման մասով ՎԿ-ն, ի լրումն նախկինում հրապարակվող ցուցանիշների, հաշվի առնելով ՏՀԶԿ-ի և այլ սպառողների կողմից ներկայացված առաջարկությունները ու պայմանավորված համապատասխան տեղեկատվական արդյունքների առկայությամբ, սկսած 2021թ.-ից, ՓՄՁ-ի կողմից ստեղծված ավելացված արժեքի ցուցանիշը տարանջատել է նաև ըստ գերփոքր ու փոքր տնտեսվարողների (տե՛ս՝ 2021թ.-ի Տեղեկագրի 19-27 էջերը), ինչը նախկինում մշակվում էր միավորված խմբով (տե՛ս օրինակ, 2020թ.-ի Տեղեկագիրը՝ https://armstat.am/file/article/sme_bul_2020_arm.pdf հղմամբ): Բացի այդ, նշված հրապարակման «ՀՀ-ում տնտեսական գործունեություն իրականացնող տնտեսվարողների կողմից ստեղծված համախառն ավելացված արժեքը» 7-րդ բաժնում ավելացվել են ՓՄՁ-ի կողմից ստեղծված ավելացված արժեքը, դրա կառուցվածքն ըստ ոլորտների, ինչպես նաև ՀՀ-ում ավելացված արժեքի մասնաբաժինը նկարագրող թվով 3 տր տեղեկատվական արցասկներ և 1 գծապատկեր:</p> <p>Ինչ վերաբերում է ՓՄՁ ցուցանիշների որակին, ապա դրա ապահովումը ՎԿ-ի կողմից իրականացվող շարունակական գործընթաց է, որի համար ՎԿ-ն մշտապես համագործակցում է վիճակագրական տեղեկատվության ներկայացուցիչների (նեսարտնեսներ) ու վարչական ռեզիստր վարող մարմինների հետ՝ ցուցանիշների ամբողջականության, արդիականության և ճշգրտության ապահովման նպատակով: Միաժամանակ, հարկ է նշել, որ ՓՄՁ վիճակագրության վարման նպատակով կիրառվող ուղղակի (վիճակագրական) և անուղղակի (վարչական, մասնավորապես՝ ՊԵԿ-ի) տեղեկատվական արդյունքների հավաքվող/տեսակավոր տեղեկատվության հարաբերակցությունը կազմում է 15 և 85 %: Հետագաը՝ նշված վիճակագրության որակի ապահովումը հիմնականում պայմանավորված է վարչական արդյունքում պահվող տեղեկատվության որակով: Այնուամենայնիվ, ՎԿ-ն, այդ թվում նշված վիճակագրության վարման նպատակով մշտապես իրականացնում է տարբեր արդյունքների հավաքված/տեսակավոր տեղեկատվության (օրինակ, Տնտեսական գործունեության տեսակներ, շրջանառություն, աշխատողների թվաքանակ և այլն) համադրումներ՝ դրանցում բացառապես տարբերությունները պարզաբանելու և ճշգրտելու, ռեսարտնեսներին/հարկ վճարողներին մեթոդաբանական պարզաբանումներ ներկայացնելու և այդպիսով հավաքվող/տեսակավոր տեղեկատվության որակը բարելավելու ուղղությամբ:</p>
4.4.3	Գործող ծրագրերին ՓՄՁ-ների ուղղորդման մատչելի մեխանիզմի ներդրում	Կայքի հետ միխարտնեսացիա	ԷՆ	<p>2022 թվականին Էլեոնովիկայի նախարարության կողմից նախաձեռնվել և իրականացվել է նախարարության համակարգմամբ իրականացվող ծրագրերի հանրային իրագրելի միջոցառումների շարքը, որի շրջանակներում օգտագործվել են թե՛ թվային մարքեթինգային գործիքներ, թե՛ ավանդական մարքեթինգային գործիքներ:</p>

4.5.1	Ներդրել ֆորմալ ձևաչափ օրենսդրական նախաձեռնությունների ՓՄՁ թեստավորման ապահովման համար		էՆ	Շարունակական	Գործում է կարգավորման ազդեցության գնահատման ընդունված ընթացակարգը՝ համաձայն 2020 թվականի N 2075-Ն որոշման:
4.5.2	ՓՄՁ-ին առնչվող բոլոր իրավական ակտերի ստեղծման և փոփոխությունների հետ կապված կազմակերպել հանրային արձանագրություններ		էՆ	Շարունակական	Օրենսդրական լուծումներ պահանջող իրավական ակտերը պարտադիր կերպով տեղադրվում են edraft կայքում:
4.6.1	ՓՄՁ-ի կողմից բարձրաձայնված խնդիրների օրենսդրական լուծումների մշակում		էՆ	Շարունակական	Էլեկտրոնիկայի նախարարության կողմից պետություն-մասնավոր երկխոսության շրջանակներում ՓՄՁ խորհրդի կողմից բարձրաձայնված խնդիրներին տրվում են օրենսդրական լուծումներ, որոնք սահմանված ընթացակարգով շրջանառվել և ներկայացվում են կառավարություն: Ենթախորհրդի նիստերը իրականացվել են ամսական կտրվածքով: